

nardo, Rembrandt, Velázquez, Watteau, Goya). Itt mégis egy pofonegszerű motivációra gyanakszom. Arra, hogy a festő kedves, jellegzetes állatképei közül mostani tematikáját valahogy fontosnak, becsesnek tartotta. Amely előtt feltétlenül érdemes megállnunk, lehorgonyoznunk és kissé elgondolkodnunk. Nincs kizárva tudniillik: egyfajta sommázó, összegező víziót sikerült létrehoznia.

Igen, ez csak-csak valószínű.

Mindössze csak egy oldalnézetben láttatott, vaskos, bárány- és lókeveréknek mutakozó mitikus állat jelentkezik előttünk. Nincs ugyan híjával a méltóságos múltú, díszesebb kellekeknek, mégis egy mérhetetlenül fájdalmas, lehangelő élőlényvel szembesülünk. Aki szinte sír, már-már vonyít iszonyúnak érzett, megnyomorított helyzetében. Közismert ugyanis: a legendás unikornisoknak mindig is a változatos, varázslatos szarv volt a leglényegesebb tartozékuk. Ebben rejtett bámulatos erejük, különleges szellemi, humanisztikus energiájuk. Jelenleg viszont csonka, bekötözött fejű állatról kell tudomást vennünk. Egy teljesen kisemmizett, lényegétől megfosztott élőhalottról. Igaz, látszólag előre kémlel, előre szaglászik, mintha még valami éltető dolog rejtőzne környezetében. Csakhogy e magányos párát egy istentelenül sötét, üresen kongó, parttalan környezetben láthatjuk. Már-már egy kietlen, élettelen, pokoli tartományban.

Talán ennyiből kitűnik A torinói ló és az Unikornis szemléleti analógiája. Nem elég az állati teremtmények kiemelt szerepe, de mindehhez itt is, ott is keresetlen nomád, historikus és allegorikus mozzanatok társulnak. Ezzel együtt Csáki Róbert művészi produkcióját mindenképp üdőbbnek, elevenebbnek, színdúsabbnak tapasztaljuk. Itt a világosan ragyogó sárgás, fehéres és bordós tónusok csaknem úgy tündökölnék a riasztó sötétségben, akár a kozmikus fényű csillagok. Habár lényegében egy embertelen, gyötrelmes csillagjegy rajzolódik ki előttünk. Innen is kivehető: e mesteri felkészültségű, intuitív alkotó főként Rembrandt plas-

